

การวิเคราะห์การใช้พื้นที่ในหน่วยพักอาศัย

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นการเคหะแห่งชาติ มีแนวโน้มในการจัดทำโครงการฟื้นฟูเมือง ทำให้ชาวเคหะชุมชนดินแดง สับสนกับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ อันเนื่องจาก โครงการฟื้นฟูเมือง ซึ่งอาจจะ เป็นผลที่ทำให้ ชาวชุมชนเคหะดินแดง ต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การอยู่อาศัย การใช้ชีวิตอย่างที่เป็นอยู่ การใช้พื้นที่ที่จะต้องปรับเปลี่ยนไปตามพื้นที่ในหน่วยพักอาศัยใหม่ ผู้วิจัยให้ความสำคัญ สำหรับการศึกษวิเคราะห์สภาพการอยู่อาศัย การใช้พื้นที่ในหน่วยพักอาศัย ของผู้อยู่อาศัยเดิม โดยมุ่งประเด็นดังนี้

1. ศึกษาลักษณะสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ของครัวเรือนผู้อยู่อาศัย
2. ศึกษาการใช้พื้นที่ ภายในพื้นที่หน่วยพักอาศัย
3. ศึกษาการจัดองค์ประกอบทางกายภาพ ภายในหน่วยพักอาศัย

4.1 ลักษณะรูปแบบของครัวเรือนทางเศรษฐกิจ สังคม ของผู้อยู่อาศัย

ตารางที่ 4.1 เพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ชาย	33	54.10
หญิง	28	45.90
รวม	61	100.00

1. การจำแนกเพศของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีกลุ่มตัวอย่าง เพศชาย ร้อยละ 54.10 และเพศหญิง ร้อยละ 45.90 ซึ่งถือว่าใกล้เคียงกัน (ดูตาราง 4.1)

ตารางที่ 4.2 ระยะเวลาที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่าง

ระยะเวลา (ปี)	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
1-10	12	19.67
11-20	14	22.95
21-30	15	24.59
31-40	14	22.95
41-50	6	9.84
รวม	61	100.00

2. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีกลุ่มตัวอย่าง อยู่อาศัย 21-30 ปี ร้อยละ 24.59, 11-20 ปี และ 31-40 ปี ร้อยละ 22.95, 1-10 ปี ร้อยละ 19.67 และ 41-50 ปี ร้อยละ 9.84 อาจ

สรุปได้ว่า ผู้อยู่อาศัยดั้งเดิม (รุ่นก่อตั้งเคหะชุมชนดินแดงได้เปลี่ยนมือ หรือเสียชีวิต) ได้เปลี่ยนเป็นผู้
อาศัยรุ่นปัจจุบัน (ดูตาราง 4.2)

ตารางที่ 4.3 อายุของกลุ่มตัวอย่าง

อายุ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
11-20	2	3.28
31-40	6	9.84
41-50	4	22.95
51-60	21	34.43
61-70	6	9.84
71-80	10	16.39
81-90	2	3.27
รวม	61	100.00

3. อายุของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีกลุ่มตัวอย่าง อายุ 51-60 ปี ร้อยละ 34.43, 41-50 ปี ร้อย
ละ 22.95, 71-80 ปี ร้อยละ 16.39 ,31-40 ปี และ61.70 ปีร้อยละ 9.84, 11-20 ปี และ 81-90 ปี ร้อย
ละ 3.27(ดูตาราง4.3)เป็นที่น่าสังเกต พบว่ามีอายุของกลุ่มตัวอย่าง 51-60 เป็นส่วนใหญ่(ร้อยละ
34.43)

ตารางที่ 4.4 การศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	จำนวนตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	3	4.92
กำลังศึกษา	2	3.28
ป.4	24	39.34
ป.6	6	9.84
ม.3	6	9.84
ม.6	7	11.48
ปวช.	3	4.92
ปวส.	5	8.20
ปริญญาตรี	4	6.56
ปริญญาโท	1	1.64
รวม	61	100.00

4. การศึกษาของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษา ป.4 ร้อยละ
39.34, ม.6 ร้อยละ11.48, ป.6 ร้อยละ 9.84, ม.3 ร้อยละ 9.84, ปวส. ร้อยละ 8.20, ปริญญาตรี ร้อย
ละ 6.56, ปวช. ร้อยละ 4.92 , ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 4.92, กำลังศึกษา ร้อยละ 3.28 และ

ปริญญาโท ร้อยละ 1.64 สรุปได้ว่าผู้อยู่อาศัยเดิมส่วนมากมีการศึกษาค่อนข้างต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ รายงานวิจัย พฤติกรรมผู้อยู่อาศัยกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ของเคหะสงเคราะห์แบบแฟลต โครงการเคหะสงเคราะห์ดินแดง ห้วยขวาง ประชาชนเวศน์ ปอนโก้ (ดูตาราง 4.4)

ตารางที่ 4.5 อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพ	จำนวนตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ
รับจ้าง	16	26.23
แม่บ้าน	14	22.95
ค้าขาย	8	13.11
ราชการ	8	11.48
ว่างงาน	8	11.48
พนักงานบริษัท	7	11.48
รวม	61	100.00

5. อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง มีกลุ่ม อาชีพราชการ ร้อยละ 11.48, ว่างงาน ร้อยละ 11.48, อาชีพพนักงานบริษัท ร้อยละ 11.48 และ นักศึกษา ร้อยละ 3.28 สรุปได้ว่าผู้อยู่อาศัยเดิมส่วนมากมี อาชีพ รับจ้าง และ แม่บ้าน มีบางส่วนที่เข้าแข่งไว้เพื่อลูกหลานได้รับการศึกษา เนื่องจากมี สถาบันการศึกษา บริเวณนี้มาก (ดูตาราง 4.5)

ตารางที่ 4.6 ความหนาแน่นและจำนวนผู้อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่าง

ความหนาแน่นคน/ห้อง	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	จำนวนผู้อยู่อาศัย	ร้อยละ
1	4	6.56	4	1.57
2	12	19.67	24	9.41
3	8	13.11	24	9.41
4	18	29.51	72	28.24
5	6	9.84	30	11.76
6	4	6.56	24	9.41
7	3	4.91	21	8.24
8	2	3.28	16	6.27
9	2	3.28	18	7.06
10	1	1.64	10	3.92
12	1	1.64	12	4.71
รวม	61	100.00	255	100.00

6. ความหนาแน่นและจำนวนผู้อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างมี ความหนาแน่น 4 คนต่อห้อง ร้อยละ 29.51, 2 คนต่อห้อง ร้อยละ 19.6, 3 คนต่อห้อง ร้อยละ 13.11, 5 คนต่อห้อง ร้อยละ 9.84, 1 คนต่อห้อง ร้อยละ 6.56, 6 คนต่อห้อง ร้อยละ 6.56, 7 คนต่อห้อง ร้อยละ 4.9, 8 คนต่อห้อง ร้อยละ 3.28,

9 คนต่อห้อง ร้อยละ 3.28, 10 คนต่อห้อง ร้อยละ 3.28, 11 คนต่อห้อง ร้อยละ 1.64 และ 12 คนต่อห้อง ร้อยละ 1.64, ความหนาแน่น 1-4 คน ร้อยละ 48.63 และความหนาแน่น 5-12 ร้อยละ 51.37 เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้อยู่อาศัยเดิมส่วนมาก ความหนาแน่นอยู่ที่ 4 คนต่อ ห้องซึ่ง ต่ำลงจากรายงานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมผู้อยู่อาศัยกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ของเคหะสงเคราะห์แบบแฟลต โครงการเคหะสงเคราะห์ดินแดง ห้วยขวาง ประชาณิเวศน์ บ่อนไก่ ที่มีขนาดความหนาแน่น 5.1 คนต่อ ห้อง (ดูตาราง 4.6)

ตารางที่ 4.7 รายได้ รายจ่าย และเงินออม ของกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนเงิน บาท/เดือน	รายได้		รายจ่าย		เงินออม	
	จำนวน (ตัวอย่าง)	ร้อยละ	จำนวน (ตัวอย่าง)	ร้อยละ	จำนวน (ตัวอย่าง)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	4	6.56	5	8.20	51	83.61
5,001-7,000	11	18.03	16	26.23	5	8.19
7,001-9,000	12	19.67	13	21.31	2	3.28
9,001-11,000	10	16.39	5	8.20	2	3.28
11,001-13,000	6	9.84	5	8.20	1	1.64
13,001-15,000	6	9.84	8	13.11	-	-
15,001-17,000	1	1.64	2	3.28	-	-
17,001-19,000	-	-	-	-	-	-
19,001-21,000	3	4.92	3	4.92	-	-
21,001-23,000	1	1.64	2	3.28	-	-
23,001-25,000	2	3.28	1	1.64	-	-
25,001-27,000	1	1.64	-	-	-	-
27,001-29,000	-	-	-	-	-	-
29,001 -ขึ้นไป	4	6.56	1	1.64	-	-
รวม		61			100.00	

7. กลุ่มตัวอย่าง มี รายได้ 7001-9000 บาท ร้อยละ 19.67, 5001-7000 บาท ร้อยละ 18.03, 9001-11000 บาท ร้อยละ 16.39, 11001-13000 บาท ร้อยละ 9.84, 13001-15000 บาท ร้อยละ 9.84, ต่ำกว่า 5000 บาท ร้อยละ 6.56, 29000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 6.56, 19001-21000 บาท ร้อยละ 4.92 , 23000-25000 บาท ร้อยละ 3.28, 15001-17000 บาท ร้อยละ 1.64, 21001-23000 บาท ร้อยละ

1.64 และรายได้ 25001-2700 บาท ร้อยละ 1.64 สรุปได้ว่าผู้อยู่อาศัยเดิมมีรายได้ใกล้เคียงกันเฉลี่ย 8,000 ส่วนมาก 7,001-9,000 (ดูตาราง 4.7)

8. กลุ่มตัวอย่าง รายจ่าย 5001-7000 บาท ร้อยละ 26.23, 7001-9000 บาท ร้อยละ 21.31, 13,000-15,000 บาท ร้อยละ 13.11, ต่ำกว่า 5,000, 9001-11000 บาท และ 11001-13000 บาท ร้อยละ 8.20, 19,000-21,000 บาท ร้อยละ 4.92, 15001-17000 และ 21,000-23,000 บาท ร้อยละ 3.28, 23,001-25,000 และ 29,000 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 1.64 สรุปได้ว่าผู้อยู่อาศัยเดิมมีรายจ่ายส่วนมาก 5,001-7,000 (ดูตาราง 4.11)

9. กลุ่มตัวอย่าง มี เงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 83.61, 5,001-7,000 ร้อยละ 8.19, 7,001-9,000 บาท และ 9,001-10,000 บาท ร้อยละ 3.28 และ 11,001-13,000 บาท สรุปได้ว่าผู้อยู่อาศัยเดิมมีเงินออม ต่ำกว่า 5,000 บาท (ดูตาราง 4.7)

ผู้วิจัยสรุปจากกลุ่มตัวอย่าง 61 ตัวอย่าง ว่า ผู้อยู่อาศัยเดิมในเคหะชุมชนดินแดงมีจำนวนเพศชายหญิงใกล้เคียงกันคือมีอายุ 51-60 ปี อยู่อาศัยในเคหะชุมชนดินแดงเป็นเวลาประมาณ 21-30 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ค่อนข้างต่ำ(ป.4) อาชีพส่วนใหญ่ มีอาชีพ รับจ้าง แม่บ้าน และค้าขาย เป็นส่วนใหญ่ ความหนาแน่นในการอยู่อาศัย 4 คนต่อห้อง ระดับรายได้ 7001-9,000 บาท ระดับรายจ่าย 5001-7,000 บาท ระดับเงินออม ต่ำกว่า 5,000 บาท ผู้วิจัยให้ระดับ เงินออมเฉลี่ยเท่ากับ 2,000 บาท (นำรายได้ลบรายจ่าย)

4.2 การใช้พื้นที่ ภายในพื้นที่หน่วยพักอาศัย

ลักษณะการใช้พื้นที่ในการประกอบกิจกรรมตั้งแต่นอน จนถึงนอนอีกครั้งหนึ่งนั้น สามารถแบ่งประเภทของการประกอบกิจกรรมออกเป็น 9 กิจกรรมด้วยกัน ได้แก่ การนอน การอาบน้ำ-ล้าง การประกอบอาหาร การรับประทานอาหาร การประกอบอาชีพ การพักผ่อน การซักผ้า การตากผ้า และการเก็บของ ผลการศึกษาเป็นดังนี้

ลักษณะการจัดกลุ่มกิจกรรมการนอนของกลุ่มตัวอย่าง สามารถแยกเป็น 4 กลุ่มสมาชิก เนื่องจากจำนวนสมาชิกมีผลต่อกิจกรรมที่เกิดขึ้น

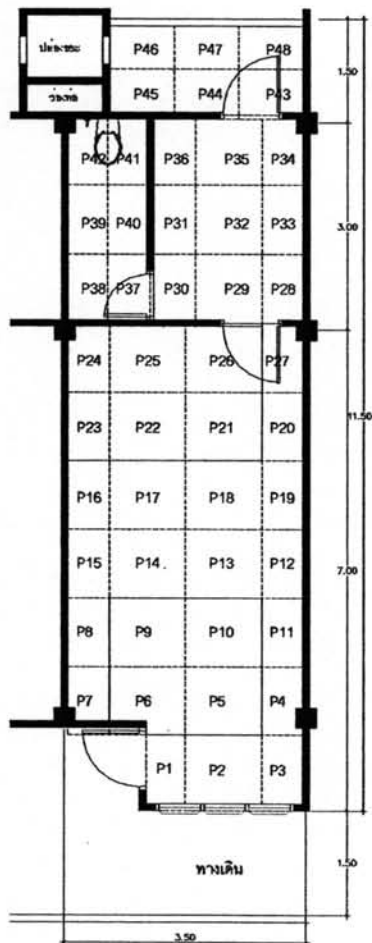
ตารางที่ 4.8 กลุ่มกิจกรรมนอนสมาชิก 1-2 คน (รวมผู้อาศัย 28 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P21-26	19.00-7.50	19	67.86	ซิดผนัง
2	P5,6,9,10	19.00-7.50	9	32.14	อเนกประสงค์
รวม			28	100.00	

รูปที่ 4.1 กิจกรรม พื้นที่ P21-26

กิจกรรมสำหรับนอนสำหรับสมาชิก 1-2 คน พบว่า โดยมากเป็นคู่สมรสส่วนมากใช้เบาะหรือที่นอนมากกว่าเตียงจะใช้พื้นที่ P21-26(ร้อยละ.67.87) โดยใช้แนวชิดผนังห้อง

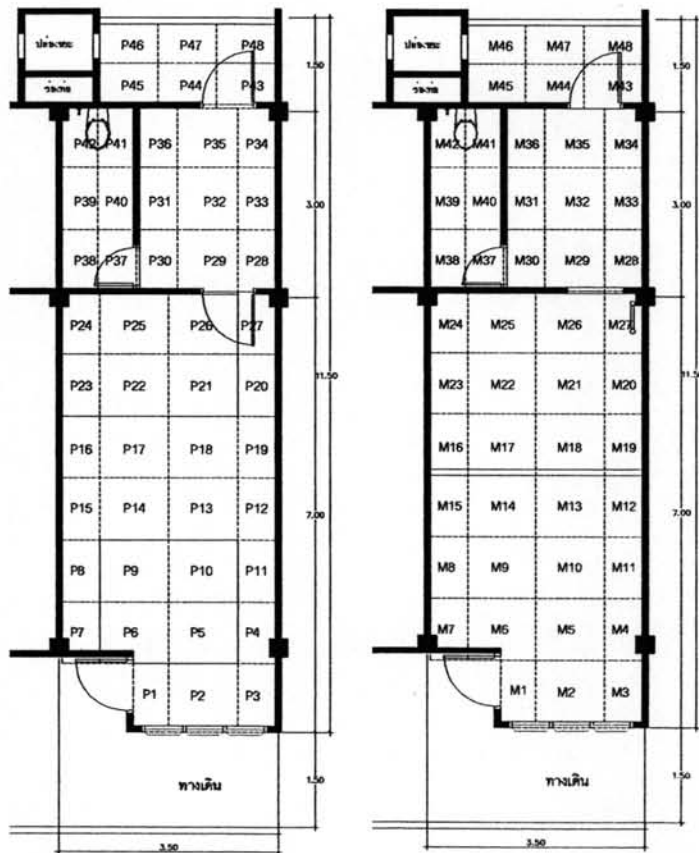
รูปที่ 4.2 ผังกิจกรรม พื้นที่ P21-26 และ P5-6,9-10

ตารางที่ 4.9 กลุ่มกิจกรรมนอนสมาชิก 3-4 คน (รวมผู้อาศัย 96 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P21-26	19.00-7.50	56	58.33	ขีดผนังเป็นเบา
2	P5,6,9,10	19.00-7.50	26	27.09	อเนกประสงค์
3	M28-36+2.00	19.00-7.50	14	14.58	ชั้นลอย
รวม			96	100.00	

รูปที่ 4.3 กิจกรรม พื้นที่ V28-36+2.00

รูปที่ 4.4 ผังกิจกรรม พื้นที่ P21-26, P5-6, 9-10 และ M28-36+2.00

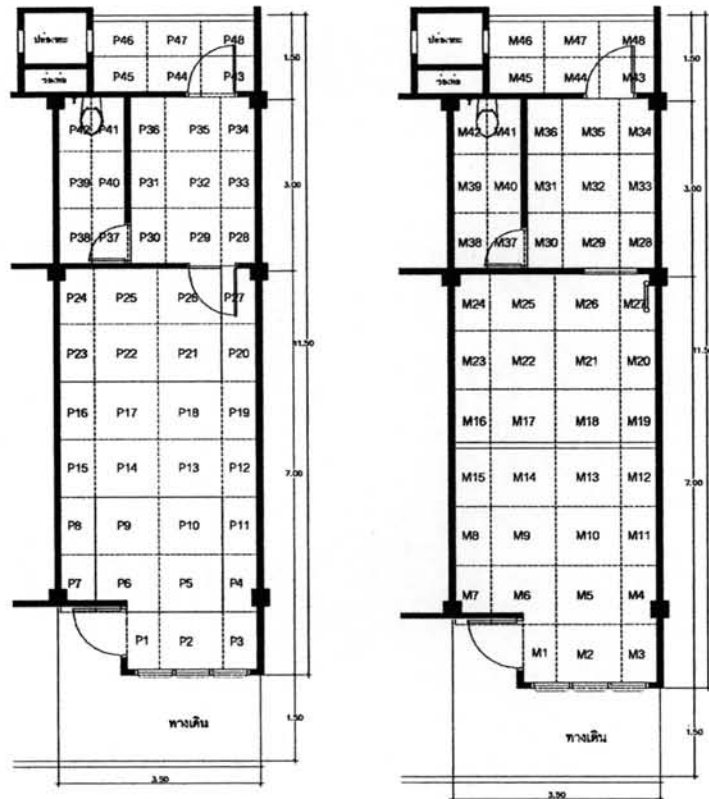
กิจกรรมสำหรับนอนสำหรับสมาชิก 3-4 คน พบว่า โดยส่วนมากเป็นพ่อ แม่ และ ลูก สองคน หรือ ครอบครัวลูก พ่อกับแม่ ส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่ P21-26 (ร้อยละ 58.33) โดยใช้แบบชิดผนังห้อง หรือนอนพื้นที่อเนกประสงค์ (ร้อยละ 27.09) หน้าโทรทัศน์ สำหรับ ลูก หรือครอบครัวที่ต้องการความ เป็นส่วนตัวจะนอนชั้นลอยพื้นที่ M28-36(ร้อยละ 14.58)

ตารางที่ 4.10 กลุ่มกิจกรรมนอนสมาชิก 5-6 คน (รวมผู้อาศัย 54 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P21-26	19.00-7.50	19	35.19	ชิดผนัง
2	P5,6,9,10	19.00-7.50	8	14.81	อเนกประสงค์
3	M28+2.00-36+2.00	19.00-7.50	9	16.67	ชั้นลอย
4	M16+2.00-27+2.00	19.00-7.50	18	33.33	ชั้นลอย
รวม			54	100.00	

รูปที่ 4.5 กิจกรรม พื้นที่ M16+2.00-27+2.00

รูปที่ 4.6 ผังกิจกรรม พื้นที่ P21-26, P5-6, 9-10 และ M16- 36+2.00

กิจกรรมสำหรับนอนสำหรับสมาชิก 5-6 คน พบว่า โดยส่วนมากเป็นพ่อ แม่ และ ครอบครัว ลูก(ครอบครัว 3-4 คน) พ่อกับแม่ ส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่ P21-26 (ร้อยละ 35.19) เนื่องจากใช้แบบชิดผนังห้อง สำหรับหลานที่โตแล้ว นอนพื้นที่อเนกประสงค์หน้าโทรทัศน์ และคู่สามี-ภรรยาที่ต้องการความเป็นส่วนตัวจะนอนชั้นลอยพื้นที่ M16-27(ร้อยละ 33.33) และ M28-36 (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 กลุ่มกิจกรรมนอนสมาชิก 7-12 คน (รวมผู้อาศัย 77 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P21-26	19.00-7.50	14	18.18	ชิดผนัง
2	P5,6,9,10	19.00-7.50	15	19.48	อเนกประสงค์
3	M28+2.00-36+2.00	19.00-7.50	22	28.57	ชั้นลอย
4	M16+2.00-27+2.00	19.00-7.50	26	33.77	ชั้นลอย
รวม			77	100.00	

รูปที่ 4.7 กิจกรรม พื้นที่ M16+2.00-27+2.00 และ P21-26 เดียง 2 ชั้น

กิจกรรมสำหรับนอนสำหรับสมาชิก 7-12 คน พบว่า โดยส่วนมากแล้วมีพฤติกรรมคล้ายกับสมาชิก 5-6 คน เพียงแต่จะให้ความสำคัญกับชั้นลอยมากกว่า(ร้อยละ 62.34) เนื่องจากมีครอบครัวคู่สมรส มากกว่า 1 ครอบครัว

ตารางที่ 4.12 กิจกรรมอาบน้ำสมาชิก 1-12 คน (รวมผู้อาศัย 255 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P37-40	5.00-8.00,18.00-22.00	251	98.43	ห้องน้ำ
2	P44-45	8.00-10.00,16.00-18.00	4	1.57	ระเบียง(เด็ก)
รวม			255	100.00	

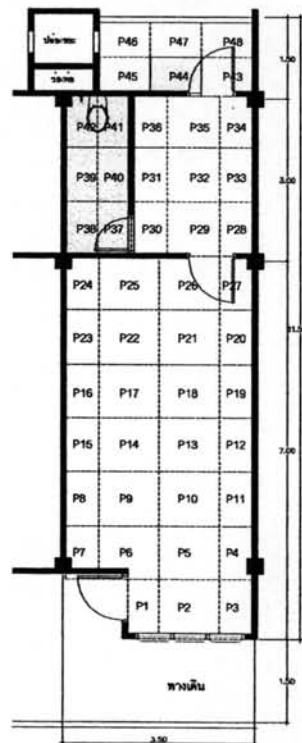
รูปที่ 4.8 กิจกรรม พื้นที่ P37-40

กิจกรรมสำหรับอาบน้ำสำหรับสมาชิก 1-2 คน พบว่า ส่วนมากเป็นคู่สมรส ใช้พื้นที่ห้องน้ำ P37-40 (ร้อยละ 98.43) โดยส่วนมากเป็นอุปกรณ์ตักอาบ มากกว่าใช้ฝักบัว

รูปที่ 4.9 กิจกรรม พื้นที่ P37-40

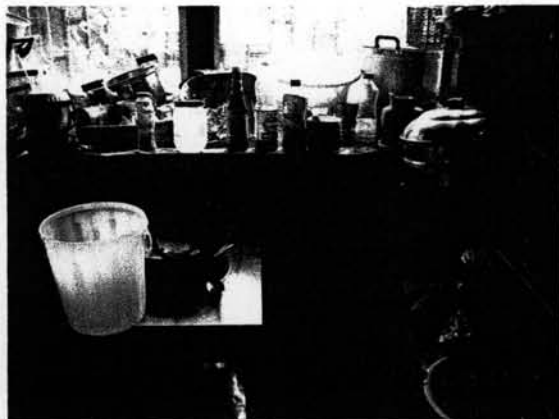
กิจกรรมสำหรับอาบน้ำสำหรับสมาชิก 3-12 คน พบว่า ส่วนมากอาบน้ำโดยห้องน้ำ P37-40 มีการจัดเวลาเป็นระบบว่าคนใดอาบน้ำก่อน-หลังโดยเวลาในการอาบน้ำชัดเจนว่าเวลานี้ใครอาบน้ำ สำหรับครอบครัวที่มีเด็กจะใช้อาบโดยใช้พื้นที่ P44-45 ระเบียงหลังบ้าน เนื่องจากสะดวกกว่าห้องน้ำ โดยส่วนมากเป็นอุปกรณ์ตักอาบ มากกว่าใช้ฝักบัว

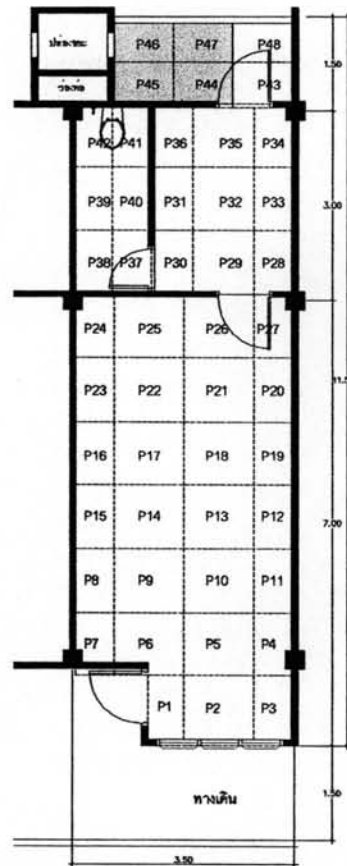
รูปที่ 4.10 ผังกิจกรรม พื้นที่ P37-40 และ P44-45

ตารางที่ 4.13 แสดงกิจกรรมทำครัวสมาชิก 1-12 คน (รวมผู้ประกอบอาหาร 89 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P44-47	11.00-12.00,16.00-18.00	89	100.00	ระเบียง

รูปที่ 4.11 กิจกรรม พื้นที่ P44-47

รูปที่ 4.12 ผังกิจกรรม พื้นที่ P44-47

กิจกรรมสำหรับทำครัวสำหรับสมาชิก 3-4 คน พบว่า ซื้ออาหารสำเร็จรูป และทำอาหารกินเองบ้าง สมาชิก 5-6 คน พบว่า ส่วนมากทำอาหารค่อนข้างบ่อย เนื่องจากมีสมาชิกมาก แต่ก็ซื้ออาหารสำเร็จรูปบ้าง สำหรับสมาชิก 7-12 คน พบว่า ส่วนมากทำอาหารบ่อย เนื่องจากมีสมาชิกมาก ไม่คุ้มหากซื้ออาหารสำเร็จรูปโดยใช้พื้นที่ ระเบียง P44-47 (ร้อยละ 100.00) เนื่องจากพื้นที่อำนวยโดยใช้แก๊สหุงต้มเป็นส่วนใหญ่ และเวลาทำอาหาร ควันสามารถออกนอกอาคารได้เลย

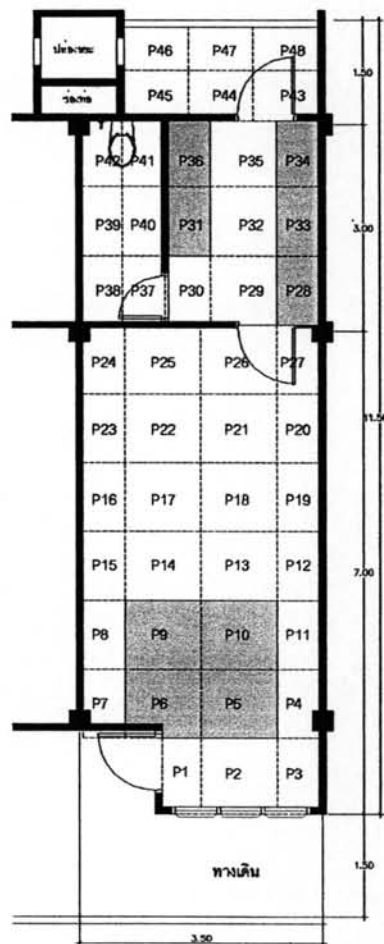
ลักษณะการจัดกลุ่มกิจกรรมการรับประทานอาหารของกลุ่มตัวอย่าง สามารถแยกเป็น 3 กลุ่มสมาชิก เนื่องจากจำนวนสมาชิกมีผลต่อกิจกรรมที่เกิดขึ้นเช่นกัน

ตารางที่ 4.14 กลุ่มรับประทานอาหารสมาชิก 1-2 คน (รวมผู้อาศัย 28 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P28-34	11.00-12.00,16.00-18.00	19	67.86	หน้าห้องน้ำ
2	P31,36	11.00-12.00,16.00-18.00	9	32.14	ชิดผนังห้องน้ำ
รวม			28	100.00	

รูปที่ 4.13 กิจกรรม พื้นที่ P28-34

รูปที่ 4.14 ผังกิจกรรม พื้นที่ P5, 6,9,10, P31, 36, P28-34

กิจกรรมสำหรับรับประทานอาหารเช้าสำหรับสมาชิก 1-2 คน พบว่า ส่วนมากจะรับประทาน
อาหารข้างนอก แต่มีบ้างที่ซื้อกลับมากิน แต่มีโต๊ะอาหารส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ P28-34 (ร้อยละ 67.86)
หน้าห้องน้ำ พื้นที่ P31, 36 (ร้อยละ 32.14)

ตารางที่ 4.15 กลุ่มกิจกรรมรับประทานอาหารเช้า 3-4 คน (รวมผู้อาศัย 96 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P28-34	11.00-12.00,16.00-18.00	23	23.96	หน้าห้องน้ำ
2	P31,36	11.00-12.00,16.00-18.00	19	19.79	ชิดผนังห้องน้ำ
3	P5,6,9,10	11.00-12.00,16.00-18.00	54	56.25	อเนกประสงค์
รวม			96	100.00	

รูปที่ 4.15 กิจกรรม พื้นที่ P28-34

กิจกรรมสำหรับรับประทานอาหารเช้าสำหรับสมาชิก 3-4 คน พบว่า พฤติกรรมจะคล้ายกับสมาชิก 1-2 คนแต่เนื่องจากจำนวนคนมากส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่อเนกประสงค์คือ P5, 6,9,10(ร้อยละ 56.25) P28-34(ร้อยละ 23.96) และ P28-34 (ร้อยละ 19.79) ตามลำดับโดยใช้โต๊ะญี่ปุ่นซึ่งสามารถพับเก็บได้

ตารางที่ 4.16 กลุ่มกิจกรรมรับประทานอาหารเช้าสมาชิก 5-12 คน (รวมผู้อาศัย 131 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P28-34	11.00-12.00,16.00-18.00	21	16.03	หน้าห้องน้ำ
2	P31,36	11.00-12.00,16.00-18.00	17	12.98	ชิดผนังห้องน้ำ
3	P5,6,9,10	11.00-12.00,16.00-18.00	93	70.99	อเนกประสงค์
รวม			131	100.00	

รูปที่ 4.16 แสดงกิจกรรม พื้นที่ P5, 6,9,10

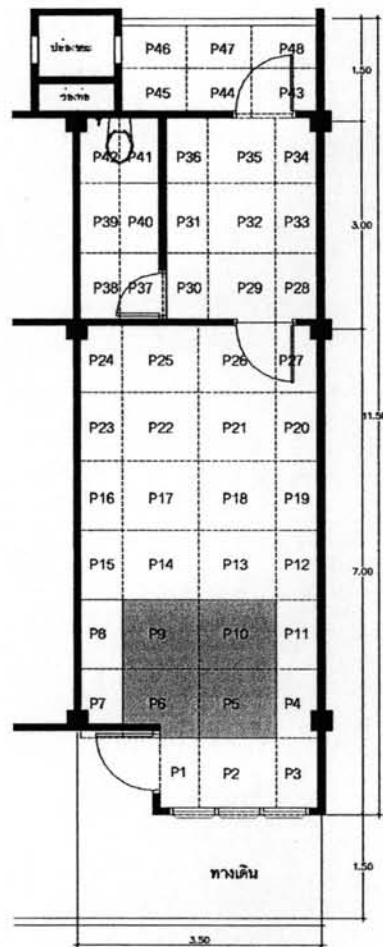
กิจกรรมสำหรับรับประทาอาหารสำหรับสมาชิก 5-12 คน พบว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่พักอาศัย เนื่องจากจำนวนสมาชิกมาก ส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่อเนกประสงค์คือ P5, 6,9,10(ร้อยละ 70.99) P28-34 (ร้อยละ 16.03) และ P28-34(ร้อยละ 12.98) ตามลำดับโดยใช้โต๊ะญี่ปุ่นซึ่งสามารถพับเก็บได้

ตารางที่ 4.17 แสดงกิจกรรมประกอบอาชีพสมาชิก 1-12 คน

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P5,6,9,10	8.00-12.00,13.00-18.00	12	19.67	อเนกประสงค์
2	P3,4,11	8.00-12.00,13.00-18.00	49	80.33	กรณีเป็นโต๊ะ
รวม			61	100.00	

รูปที่ 4.17 แสดงกิจกรรม พื้นที่ P5, 6,9,10

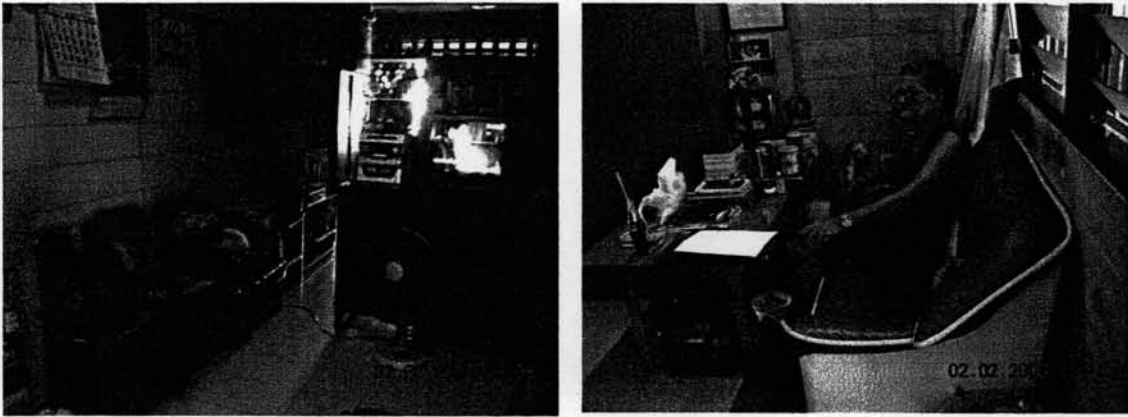

รูปที่ 4.18 ผังกิจกรรม พื้นที่ P5, 6,9,10

กิจกรรมสำหรับประกอบอาชีพ 1 -12 คน พบว่า ส่วนน้อยที่ประกอบอาชีพอยู่กับบ้าน นอกจากแม่บ้านผู้วิจัยพบว่า มีอาชีพ ค้าขายของชำ ในห้องพักอาศัย, นักพยากรณ์, อาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ ใช้พื้นที่อเนกประสงค์ P5, 6, 9, 10(ร้อยละ 19.67) และทำงานใช้โต๊ะ (คอมพิวเตอร์) จะใช้พื้นที่ P3, 4,11(ร้อยละ 80.33)พบว่า เนื่องจากพื้นที่นี้ใกล้ตำแหน่งสวิทช์ไฟฟ้า

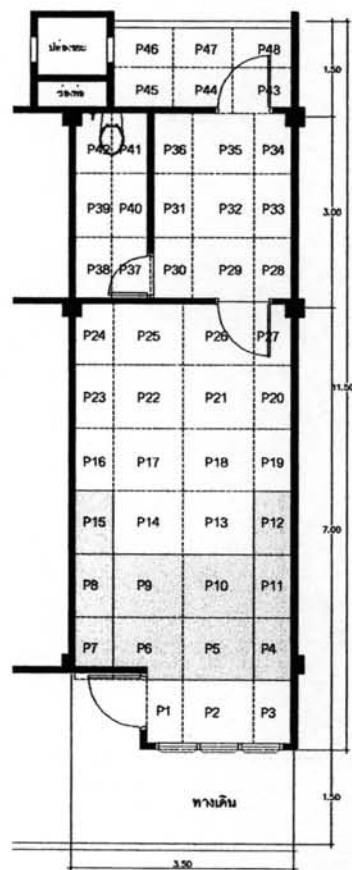
ตารางที่ 4.18 แสดงกิจกรรมรับแขก-พักผ่อนสมาชิก 1-4 คน (รวมผู้อาศัย 124 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	ค่าน้ำหนัก	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P7-8,15	8.00-18.00	67	54.03	อเนกประสงค์
2	P4,11-12	8.00-18.00	45	36.29	อเนกประสงค์
3	P5,6,9,10	8.00-18.00	12	9.68	อเนกประสงค์
รวม			124	100.00	

รูปที่ 4.19 กิจกรรม พื้นที่ P4, 11-12

กิจกรรมสำหรับรับแขก-พักผ่อนสมาชิก 1-4 คน พบว่า ส่วนใหญ่ มีชุดเก้าอี้รับแขกจัดวางสองฝั่งผนังคือ พื้นที่ P7-8,15(ร้อยละ 54.03) และ P4,11-12(ร้อยละ 36.29) ตามลำดับ และ จะมีเสื่อ หรือเตรียม พื้นที่อเนกประสงค์ P5,6,9,10 (ร้อยละ 9.68)

รูปที่ 4.20 ผังกิจกรรม พื้นที่ P4-12 และ 15

ตารางที่ 4.19 แสดงกิจกรรมรับแขก-พักก่อนสมาชิก 5-12 คน (รวมผู้อาศัย 131 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P7-8,15	8.00--18.00	31	23.66	อเนกประสงค์
2	P4,11-12	8.00-18.00	18	13.74	อเนกประสงค์
3	P5,6,9,10	8.00--18.00	82	62.60	อเนกประสงค์
รวม			131	100.00	

กิจกรรมสำหรับรับแขก-พักก่อนสมาชิก 5-12 คน พบว่า ส่วนใหญ่ มีชุดเก้าอี้รับแขกจัดวางสองฝั่งผนังคือ พื้นที่ P7-8,15(ร้อยละ 23.66) และ P4,11-12(ร้อยละ 13.74) ตามลำดับ และ จะมี รูปที่ 4.21 ผังกิจกรรม พื้นที่ P31, 39-40 และ 44

ตารางที่ 4.20 แสดงกิจกรรมซักผ้าสมาชิก 1-2 คน (รวมผู้อาศัย 28 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P44	16.00-18.00	9	32.14	เครื่องซักผ้า,ระเบียง
2	P31	16.00-18.00	14	50.00	หน้าห้องน้ำ
3	P39-40	16.00-18.00	5	17.86	ห้องน้ำ
รวม			28	100.00	

กิจกรรมสำหรับกิจกรรมซักผ้าสำหรับสมาชิก 1-2 คน พบว่า ส่วนมากจะใช้เครื่องซักผ้าโดยตำแหน่งวางเครื่องซักผ้าคือ P31(ร้อยละ 50.00), P44(ร้อยละ 32.14) ตามลำดับ สำหรับ การซักผ้าด้วยมือจะใช้พื้นที่ในห้องน้ำ P39-40 (ร้อยละ 17.86) ซึ่งพบว่ามีจำนวนไม่มาก

ตารางที่ 4.21 แสดงกิจกรรมซักผ้าสมาชิก 3-6 คน (รวมผู้อาศัย 150 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P44	16.00-18.00	76	50.67	เครื่องซักผ้า,ระเบียง
2	P31	16.00-18.00	59	39.33	หน้าห้องน้ำ
3	P39-40	16.00-18.00	15	10.00	ห้องน้ำ
รวม			150	100.00	

กิจกรรมสำหรับกิจกรรมซักผ้าสำหรับสมาชิก 3-6 คน พบว่า ส่วนมากจะใช้เครื่องซักผ้าโดยตำแหน่งวางเครื่องซักผ้าคือ P44(ร้อยละ 50.67), P31(ร้อยละ 39.33) ตามลำดับ สำหรับ การซักผ้าด้วยมือจะใช้พื้นที่ในห้องน้ำ P39-40 (ร้อยละ 10.00) ซึ่งพบว่ามีจำนวนนี้มากขึ้นเนื่องจากบางหน่วยพักอาศัยไม่มีเครื่องซักผ้า แต่ก็ถือว่าเป็นส่วนน้อย

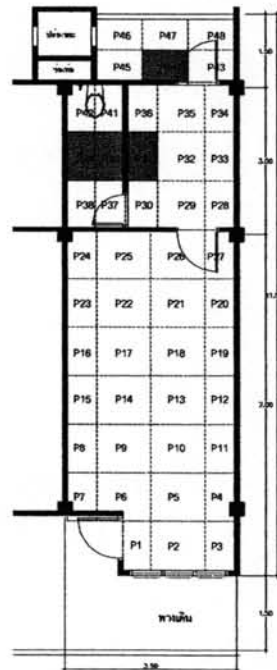
ตารางที่ 4.22 แสดงกิจกรรมซักผ้าสมาชิก 7-12 คน (รวมผู้อาศัย 77 คน)

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	เวลาเฉลี่ยประมาณ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P44	16.00-18.00	35	45.45	เครื่องซักผ้า, ระเบียง
2	P31	16.00-18.00	24	31.17	หน้าห้องน้ำ
3	P39-40	16.00-18.00	18	23.38	ห้องน้ำ
รวม			77	100.00	

รูปที่ 4.21 กิจกรรม พื้นที่ P44 และ P31

กิจกรรมสำหรับกิจกรรมซักผ้าสำหรับสมาชิก 7-12 คน พบว่า ส่วนมากจะใช้เครื่องซักผ้าโดยมีจำนวนมากกว่า 1 เครื่องตำแหน่งวางเครื่องซักผ้าคือ P44 (ร้อยละ 45.45), P31 (ร้อยละ 31.17) ตามลำดับ สำหรับ การซักผ้าด้วยมือจะใช้พื้นที่ในห้องน้ำ P39-40 (ร้อยละ 23.38) ซึ่งพบว่ามีจำนวนน้อย

รูปที่ 4.22 ผังกิจกรรม พื้นที่ P31, 39-40 และ 44

ตารางที่ 4.23 กิจกรรมเก็บของสมาชิก 1- 12 คน

ลำดับที่	บริเวณพื้นที่	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	หมายเหตุ
1	P43-48	8	13.12	ระเบียบ
2	V37+2.00-32+2.00	23	37.70	ชั้นลอยหลังห้องน้ำ
3	V28+2.00-36+2.00	10	16.39	ชั้นลอยพื้นที่ด้านหลัง
4	V16+2.00-27+2.00	8	13.12	ชั้นลอยพื้นที่ด้านหน้า
5	V+1.60,+2.00(หลังตู้และตู้ ลอยรอบห้อง)	12	19.67	
รวม		61	100.00	

รูปที่ 4.23 กิจกรรม พื้นที่ M37+2.00-32+2.00 และ M+1.60, +2.00(หลังตู้และตู้ลอยรอบห้อง)

กิจกรรมสำหรับพื้นที่เก็บของสำหรับสมาชิก 1-12 คน พบว่า กระจายรอบที่พักอาศัย ส่วนมากจะใช้พื้นที่หลังห้องน้ำ M37+2.00-32+2.00 (ร้อยละ 37.70) ชั้นลอยบ้างในกรณีที่ไม่ได้พักอาศัยพื้นที่ M28+2.00-36+2.00(ร้อยละ 16.39) พื้นที่ M16+2.00-27+2.00 (ร้อยละ 13.12) สำหรับเก็บของที่ไม่ค่อยได้ใช้ และ จะมีบริเวณหลังตู้เสื้อผ้า รอบห้องพักอาศัย

รูปที่ 4.24 ผังกิจกรรม พื้นที่ P4,11-12,19-20,27-28,33-34,44-46 และ M37-42

ผู้วิจัยสรุปว่า พฤติกรรมและการใช้พื้นที่ในหน่วยพักอาศัย ในเคหะชุมชนดินแดง ได้ดังนี้

พื้นที่อเนกประสงค์ เป็นพื้นที่ที่ใช้ร่วมกันของทุกคน การใช้พื้นที่นี้ประกอบด้วย พื้นที่ทำงาน รับแขก รับประทานอาหาร นอน โดยทุกกิจกรรมสามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา อุปกรณ์ที่ใช้จะสามารถจัดเก็บ สลับเปลี่ยน ในหนึ่งพื้นที่ตามลักษณะกิจกรรม จำนวนสมาชิกมีผลมากกับการใช้พื้นที่ดังกล่าว เช่น พื้นที่รับแขก รับประทานอาหาร และ นอน จะพบมากกับหน่วยพักอาศัยที่มีจำนวนสมาชิกที่มากกว่า 4 คน เป็นต้น

การนอน ประกอบด้วย 2 ประเภทคือแบ่งเป็นนอนโดยอุปกรณ์คงที่(ในพื้นที่ใช้กิจกรรมเดียว) และเคลื่อนที่(ในพื้นที่ที่ใช้หลายกิจกรรม) ประกอบด้วย 3 พื้นที่ คือ พื้นที่คือบริเวณมุมหลังห้อง ตามสภาพกายภาพของหน่วยพักอาศัยที่ถูกกำหนด, บริเวณชั้นลอย สำหรับคู่สมรส ที่ต้องการความเป็นส่วนตัวและมิดชิด และพื้นที่ที่สามารถปรับเปลี่ยนเคลื่อนที่ตามจำนวนลักษณะสมาชิกในหน่วยพักอาศัย โดยใช้บริเวณอเนกประสงค์

การอาบน้ำ-ส้วม พื้นที่ห้องน้ำสำหรับอาบน้ำ และส้วม สำหรับผู้อยู่อาศัยโดยทั่วไป และพื้นที่ระเบียงสำหรับเด็กเล็ก ในเวลาเร่งรีบ โดยทั่วไปพบว่า กิจกรรมอาบน้ำมีการจัดสรร เวลา และลำดับการอาบน้ำโดยรู้กันเองภายในครัวเรือน ตามลำดับการเร่งรีบ เช่น สมาชิกที่ทำงานไกลที่พักอาศัยอาบน้ำก่อน เป็นต้น และใช้อุปกรณ์ตักอาบ โดยการรองภาชนะกักเก็บน้ำ และบางหน่วยพักอาศัยนำฝักบัวใช้แทนสายยางเพื่อกักเก็บน้ำเท่านั้น

การประกอบอาหาร โดยส่วนใหญ่ประกอบอาหารบริเวณพื้นที่ระเบียง เนื่องจากบริเวณระเบียงระบายอากาศได้ดี ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวนี้ไม่ได้มีการออกแบบเพื่อประกอบอาหารตั้งแต่ต้น(อยู่บริเวณหน้าห้องน้ำ) ทำให้พื้นที่ดังกล่าวนี้ไม่เหมาะสมต่อการประกอบอาหารอาหาร อีกทั้งอุปกรณ์ในการประกอบอาหาร มีทั้งใช้แก๊สหุงต้ม และเตาถ่านในการประกอบอาหาร สำหรับอ่างล้างจาน พบว่ามีการต่อท่อประปาเองโดยผู้อยู่อาศัยโดยตำแหน่งอ่างล้างจานที่พบส่วนใหญ่อยู่บริเวณช่องท่อ อาจมีผลต่อการเกิดอัคคีภัยได้เพราะบริเวณระเบียงนอกจากจะเป็นที่ประกอบอาหารแล้วยังใช้เป็นที่พักผ้าด้วย แม้การศึกษาส่วนใหญ่พบว่าซื้ออาหารสำเร็จรูป แต่ก็ประกอบอาหารในบางโอกาส เช่น วันหยุด วันสังสรรค์ของครอบครัว เป็นต้น ดังนั้น ครูว์ก็ยังเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการใช้ชีวิตประจำวัน สำหรับผู้อยู่อาศัยเดิมอยู่

การรับประทานอาหาร ประกอบด้วย 2 พื้นที่ใหญ่ๆ กล่าวคือ โต๊ะอาหาร บริเวณหน้าห้องน้ำ และบริเวณ พื้นที่อเนกประสงค์ ในกรณีที่มีจำนวนสมาชิกมากกว่า 4 คนโดยใช้อุปกรณ์สนับสนุน เช่น เสื้อ โต๊ะ (ญี่ปุ่น) ซึ่งไม่รวมถึง การรับประทานอาหารว่าง พบว่ามีการรับประทานอาหารที่นอน ด้วยเนื่องจาก มีโทรทัศน์ และเครื่องเล่นโทรทัศน์ อยู่บริเวณที่นอนทั้งบริเวณมุมหลังห้อง และชั้นลอย

การประกอบอาชีพ พบว่า สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท กล่าวคือ ในหน่วยพักอาศัย และ นอกหน่วยพักอาศัย ในหน่วยพักอาศัยมีการประกอบอาชีพแบบถาวร เช่น ร้านขายของชำ เสริมสวย ชัก อบริด ประกอบอาชีพในบางโอกาส เช่น นักพยากรณ์ ต้องจัดหน่วยพักอาศัยให้เป็นระเบียบตลอดเวลา เพื่อความเชื่อมั่น และ สำหรับการประกอบอาชีพนอกหน่วยพักอาศัย เช่น รับจ้าง แม่บ้าน ราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท เป็นต้น บางอาชีพข้างต้นนี้ความจำเป็นต้องใช้โต๊ะ (คอมพิวเตอร์) ที่ต้องนำกลับมาทำต่อที่บ้านเป็นต้น รวมไปถึงสมาชิกครัวเรือนที่เป็น นักเรียน นักศึกษา ด้วย สำหรับหน่วยพักอาศัยที่มีการประกอบอาชีพแบบถาวรนั้น จากการสังเกตพบว่าการเพิ่มขึ้นลอย สำหรับพักอาศัย

การพักผ่อน พบว่าส่วนมากใช้บริเวณอเนกประสงค์ เป็นหลัก มีที่นั่งกับพื้น และมีชุดรับแขก ที่จัดเตรียมไว้ให้ โดยมีตู้กันที่นอน เป็น อาณาเขตแบ่งแยกระหว่างพื้นที่สาธารณะ และพื้นที่ส่วนตัวของหน่วยพักอาศัย แต่ก็มีบ้างที่ใช้พื้นที่สำหรับนอน เป็นที่พักผ่อนไปในตัวเช่น ชั้นลอย(มีโทรทัศน์ และเครื่องเล่น เช่นเดียวกัน)

การซักผ้า สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท กล่าวคือ การซักด้วยวิธีธรรมชาติ คือซักด้วยมือ ใช้พื้นที่ 2 บริเวณคือในห้องน้ำ และบริเวณพื้นที่ระเบียง โดยใช้อุปกรณ์สนับสนุน กะละมัง และการซักด้วยอุปกรณ์คือ เครื่องซักผ้า จะอยู่ 2 บริเวณ เช่นกัน คือบริเวณหน้าห้องน้ำ และระเบียง โดยการต่อท่อน้ำดีจากห้องน้ำเองโดยผู้พักอาศัย

การเก็บของ พบว่า เป็นพื้นที่ที่จัดกระจายทั่วหน่วยพักอาศัย ซึ่งแยกเป็น ของที่ใช้บ่อย และไม่ค่อยได้ใช้ ซึ่งของที่ใช้บ่อยเช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์ อาบน้ำ ตู้ยาสามัญประจำบ้าน จะอยู่ในพื้นที่มือสามารถเอื้อมถึงได้ หยิบใช้ง่ายและอยู่ใกล้ตัว สำหรับของที่ไม่ค่อยได้ใช้หรือแทบไม่ได้ใช้เลย ส่วนมากอยู่ในส่วนที่มือเอื้อมไม่ถึง เช่น ระเบิดหลังห้องน้ำ หลังตู้เสื้อผ้า ชั้นลอย(ในกรณีที่ไม่ได้ใช้เป็นตู้เสื้อผ้า)

4.3 การจัดองค์ประกอบทางกายภาพ ภายในหน่วยพักอาศัย

1. การจัดองค์ประกอบ พื้นที่ใช้สอยในหน่วยพักอาศัย

องค์ประกอบกายภาพที่การเคหะแห่งชาติจัดไว้ให้เมื่อเปรียบเทียบกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น จากพฤติกรรมการใช้ในพื้นที่หน่วยพักอาศัยพบว่าไม่พอเพียงกับความต้องการของผู้อยู่อาศัย

ตารางที่ 4.24 การจัดองค์ประกอบ พื้นที่ใช้สอยในหน่วยพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	พื้นที่สำหรับกิจกรรม	พื้นที่(ตร.ม.) กิจกรรม เคหะฯดินแดง	พื้นที่(ตร.ม.) เฟอร์นิเจอร์ เคหะฯดินแดง	พื้นที่(ตร.ม.) ปัจจุบัน เคหะฯดิน แดง	ตำแหน่งที่ กคช. จัดเตรียม
1	พื้นที่อเนกประสงค์	22.98*	15.35	24.50	ไม่พอ
	พื้นที่รวมรับแขก พักผ่อน	6.74	11.38	24.50	ตรง
	พื้นที่รับประทานอาหาร	2.90			ตรง
	พื้นที่นอนไม่กั้นห้อง และ กั้นห้อง(รวมชั้นลอย)	11.05			ตรง
	ประกอบอาชีพและทำงาน (คอมพิวเตอร์)	3.40			ไม่ได้ เตรียม
พื้นที่หน้าห้องน้ำ	3.72	2.88			6.60
2	พื้นที่รับประทานอาหาร	3.36	1.63		ตรง
	พื้นที่ซักผ้า(เครื่องซักผ้า)	0.36	1.25		ตรง
	ห้องน้ำ-ส้วม	3.35	1.55	4.90	พอ
3	อาบน้ำและสุขา	2.67	0.30		ตรง
	พื้นที่ซักผ้า(ซักด้วยมือ)	0.68	1.25		ตรง
	พื้นที่ระเบียง	4.33	2.52	4.50	ไม่พอ
4	พื้นที่รับประทานอาหาร	2.32	1.30		ไม่ตรง
	ตากผ้า	1.16	0.60		ตรง
	พื้นที่ซักผ้า(ซักด้วยมือ)	0.85	1.25		ตรง
5	พื้นที่เก็บของ	3.42	-	-	ไม่ได้

				เตรียม
รวม		40.50		40.50

* มีการซ้อนทับกันในหลายกิจกรรมในพื้นที่

ตารางที่ 4.25 พื้นที่ใช้สอยในหน่วยพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก 1-4 คน

ลำดับที่	กิจกรรม	ขนาดพื้นที่ เฟอร์นิเจอร์ (ตร.ม.)	พื้นที่กิจกรรม (รวมทางสัญจร) (ตร.ม.)	รวม พื้นที่	จำนวน	รวมใช้พื้นที่ (ตร.ม.)
1	นอนคนเดียว	2.34	1.08	3.42	-	-
2	นอน (2 คน)	3.91	1.08	4.99	2	9.98
3	อาบน้ำ-ส้วม	1.83	1.46	3.29	1	3.29
4	แต่งตัว(ตู้เสื้อผ้า)	0.78	1.08	1.86	2	3.72
5	แต่งตัว(เครื่องแป้ง)	0.50	0.54	1.04	1	1.04
6	ประกอบอาหาร	0.63	0.75	1.38	1	1.38
7	รับประทานอาหาร	0.36	2.88	3.24	1	3.24
8	รับประทานอาหาร(ใช้ โต๊ะ)	1.44	0.72	2.16	1	2.16
9	อ่างล้างจาน	1.38	0.75	2.13	1	2.13
10	ทำงาน(คอมพิวเตอร์)	0.74	0.56	1.30	1	1.30
11	วางรองเท้า	0.32	0.48	0.80	2	1.60
12	พักผ่อน(รับแขก)	1.57	1.20	2.77	1	2.77
13	พักผ่อน(โทรทัศน์)	0.60	2.52	3.12	1	3.12
14	ตู้หนังสือ	0.32	0.48	0.80	1	0.80
15	ตู้เย็น	0.31	0.36	0.67	1	0.67
16	ซักผ้า(เครื่อง)	0.14	0.36	0.50	1	0.50
17	ที่ตากผ้า	0.24	1.02	1.26	2	2.52
18	พื้นที่เก็บของอื่นๆ	3.30	0.80	4.10	1	4.10
รวม						44.32

ตารางที่ 4.26 พื้นที่ใช้สอยในหน่วยพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก 5-7 คน

ลำดับที่	กิจกรรม	ขนาดพื้นที่ เฟอร์นิเจอร์ (ตร.ม.)	พื้นที่กิจกรรม (รวมทางสัญจร) (ตร.ม.)	รวม พื้นที่	จำนวน	รวมใช้พื้นที่ (ตร.ม.)
1	นอนคนเดียว	2.34	1.08	3.42	1	3.42
2	นอน (2 คน)	3.91	1.08	4.99	3	14.97
3	อาบน้ำ-ส้วม	1.83	1.46	3.29	1	3.29
4	แต่งตัว (ตู้เสื้อผ้า)	0.78	1.08	1.86	3	5.58
5	แต่งตัว (เครื่องแป้ง)	0.50	0.54	1.04	2	2.08
6	ประกอบอาหาร	0.63	0.75	1.38	1	1.38
7	รับประทานอาหาร	0.36	2.88	3.24	1	3.24
8	รับประทานอาหาร (ใช้โต๊ะ)	1.44	0.72	2.16	1	2.16
9	อ่างล้างจาน	1.38	0.75	2.13	1	2.13
10	ทำงาน (คอมพิวเตอร์)	0.74	0.56	1.30	2	2.60
11	วางรองเท้า	0.32	0.48	0.80	3	2.40
12	พักผ่อน(รับแขก)	1.57	1.20	2.77	-	-
13	พักผ่อน(โทรทัศน์)	0.60	2.52	3.12	2	6.24
14	ดูหนังสือ	0.32	0.48	0.80	2	1.60
15	ดูเย็น	0.31	0.36	0.67	1	0.67
16	ซักผ้า(เครื่อง)	0.14	0.36	0.50	1	0.50
17	ที่ตากผ้า	0.24	1.02	1.26	2	2.52
18	พื้นที่เก็บของอื่นๆ	3.30	0.80	4.10	1	4.10
รวม						58.88

ตารางที่ 4.26 พื้นที่ใช้สอยในหน่วยพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก 8-12 คน

ลำดับที่	กิจกรรม	ขนาดพื้นที่ เฟอร์นิเจอร์ (ตร.ม.)	พื้นที่กิจกรรม (รวมทางสัญจร) (ตร.ม.)	รวม พื้นที่	จำนวน	รวมใช้พื้นที่ (ตร.ม.)
1	นอนคนเดียว	2.34	1.08	3.42	-	-
2	นอน (2 คน)	3.91	1.08	4.99	6	29.94
3	อาบน้ำ-ล้าง	1.83	1.46	3.29	1	3.29
4	แต่งตัว (ตู้เสื้อผ้า)	0.78	1.08	1.86	6	11.16
5	แต่งตัว (เครื่องแป้ง)	0.50	0.54	1.04	2	2.08
6	ประกอบอาหาร	0.63	0.75	1.38	1	1.38
7	รับประทานอาหาร	0.36	2.88	3.24	1	3.24
8	รับประทานอาหาร (ใช้โต๊ะ)	1.44	0.72	2.16	1	2.16
9	อ่างล้างจาน	1.38	0.75	2.13	1	2.13
10	ทำงาน (คอมพิวเตอร์)	0.74	0.56	1.30	2	2.60
11	วางรองเท้า	0.32	0.48	0.80	3	2.40
12	พักผ่อน(รับแขก)	1.57	1.20	2.77	-	-
13	พักผ่อน(โทรทัศน์)	0.60	2.52	3.12	2	6.24
14	ตู้หนังสือ	0.32	0.48	0.80	2	1.60
15	ตู้เย็น	0.31	0.36	0.67	1	0.67
16	ซักผ้า(เครื่อง)	0.14	0.36	0.50	1	0.50
17	ที่ตากผ้า	0.24	1.02	1.26	2	2.52
18	พื้นที่เก็บของอื่นๆ	3.30	0.80	4.10	1	4.10
รวม						76.01

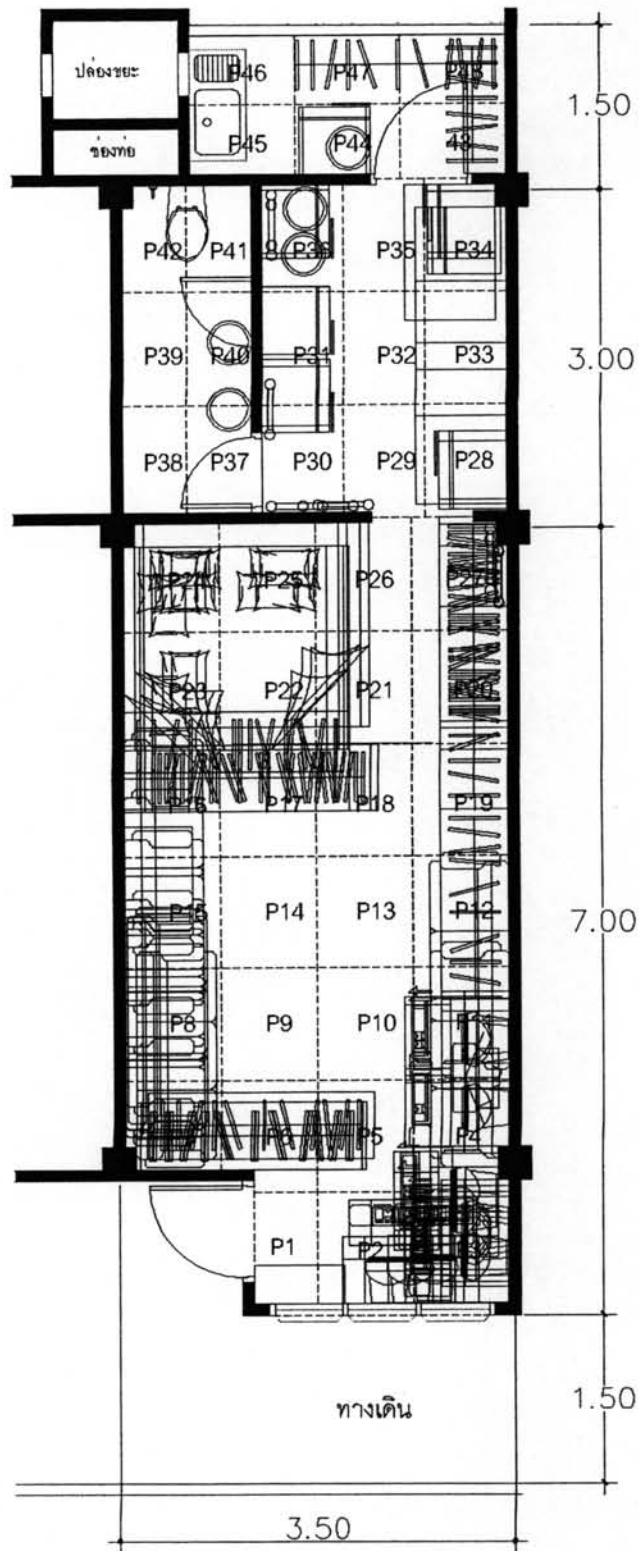
2. การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ มนุษย์เรามีความจำเป็นที่ต้องใช้เฟอร์นิเจอร์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ตั้งแต่ ตื่นนอน และกลับไปนอนอีกครั้ง การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ ต้องเหมาะสมกับพฤติกรรม และประโยชน์ใช้สอย จากการศึกษา 61 กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ประเภทและความจำเป็นของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ในหน่วยพักอาศัย และลักษณะการจัดวางเฟอร์นิเจอร์เป็นดังนี้

ตารางที่ 4.27 การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	เฟอร์นิเจอร์/ เครื่องใช้ไฟฟ้า	ตำแหน่งพื้นที่	จำนวน/ ตัวอย่าง	คิดเป็น ร้อยละ	หมายเหตุ
1	ที่เก็บรองเท้า(รวมชั้น)	P1-2 P7	38	62.30	วางนอกห้อง
			6	9.83	
			17	27.87	
	รวม		61	100.00	72.13
2	โต๊ะพับ(ญี่ปุ่น)	P2 P4	21	34.43	ไม่มีใช้
			19	31.15	
			21	34.43	
	รวม		61	100.00	65.58
3	โต๊ะทำงาน	P3-4 P11-12	28	45.90	ไม่มี
			18	29.51	
			15	24.59	
	รวม		61	100.00	75.41
4	ชั้นวาง,ที่วางโทรทัศน์	P11-12 P6-7 P8,15 M24-25,20,27	23	35.39	
			18	27.69	
			15	23.08	
			9	13.84	
	รวม		65	100.00	100.00
5	ตู้เสื้อผ้า(รวมราว)	P16-18 P12,19-20,27 P7-8,15-16	36	49.32	
			20	27.40	
			17	23.29	
	รวม		73	100.00	100.00
6	ชุดรับแขก(รวมแคร่)	P7-8,15 P4,11-12	37	60.66	ไม่มีใช้
			12	19.67	
			12	19.67	
	รวม		61	100.00	80.33
7	ตู้โซฟา	P16-18 P6-7	38	62.30	ไม่มีใช้
			10	16.39	
			13	21.31	
	รวม		61	100.00	78.69

8	ที่นอน(รวมเตียง)	P22-25	57	77.03	
		M22-25	12	16.22	
		M28-33	5	6.75	
		รวม	74	100.00	100.00
9	โต๊ะอาหาร	P33-34	38	62.30	
		P31,36	9	14.75	
			14	22.95	ไม่มีใช้
		รวม	61	100.00	77.05

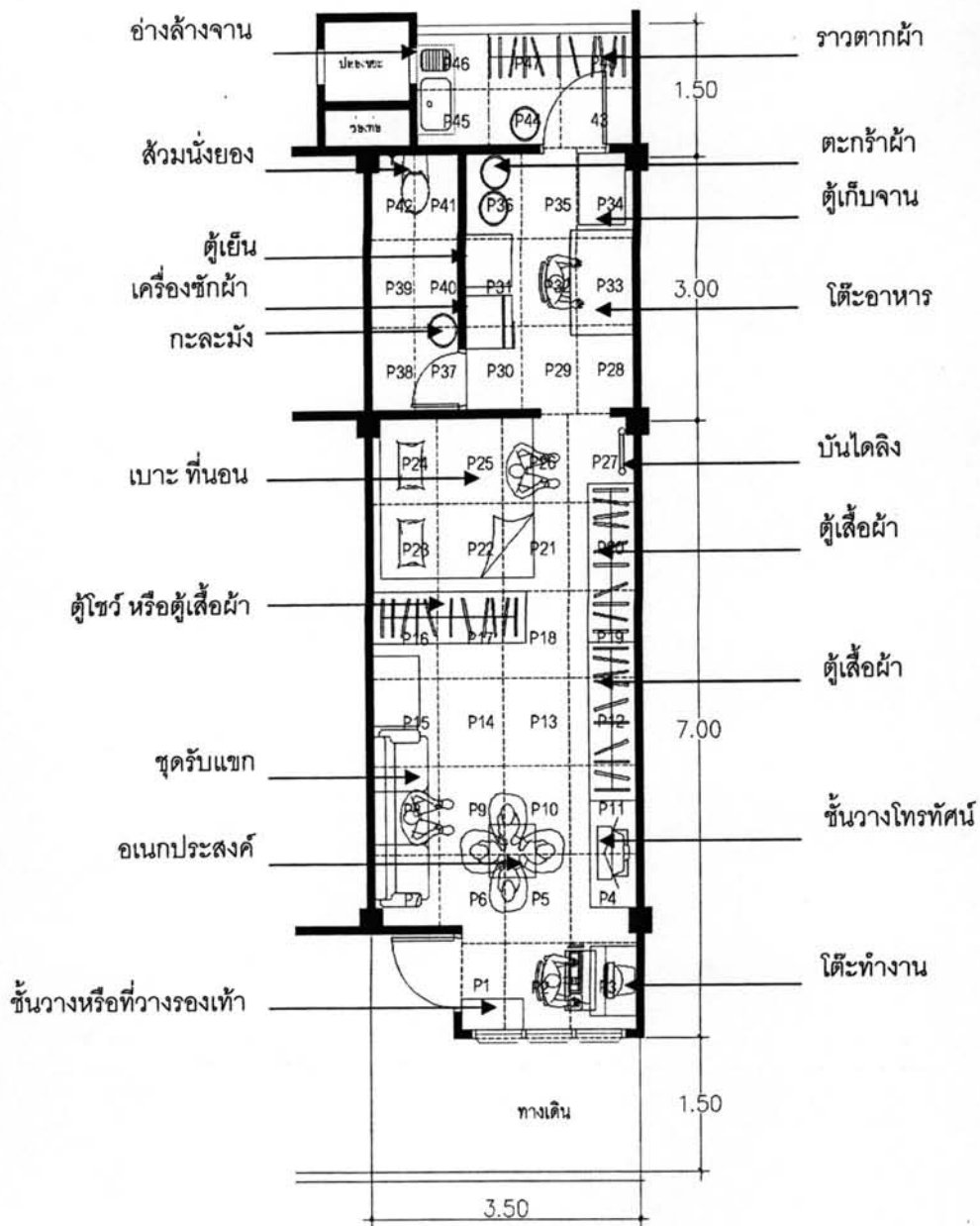
ที่เก็บรองเท้า ซึ่งรวมไปถึง การวางรองเท้ากับพื้นรวมชั้นวางรองเท้า ส่วนใหญ่ไว้ในตำแหน่ง P1-2 (ร้อยละ 62.30) และ P7 (ร้อยละ 9.83), โต๊ะพับ(โต๊ะญี่ปุ่น)จัดเก็บพียงผนังห้องส่วนใหญ่ไว้ในตำแหน่ง P2 (ร้อยละ 34.43) และ P4 (ร้อยละ 31.15), โต๊ะทำงาน ซึ่งรวมไปถึง โต๊ะคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่ไว้ในตำแหน่ง P3-4 (ร้อยละ 45.90) และ P11-12 (ร้อยละ 29.51), ชั้นวาง, ตู้วางโทรทัศน์ ส่วนใหญ่ไว้ในตำแหน่ง P11-12 (ร้อยละ 35.39) , P6-7 (ร้อยละ 27.69), P8,15 (ร้อยละ 23.08) , M24-25, 20,27 (ร้อยละ 13.84), ตู้เสื้อผ้า(รวมราวแขวนผ้า)ส่วนใหญ่ไว้ในตำแหน่ง P16-18 (ร้อยละ 49.32) P12,19-20,27 (ร้อยละ 27.40) P7-8,15-16(ร้อยละ 23.29), ชุดรับแขก(รวมแคร่)ส่วนใหญ่ไว้ในตำแหน่ง P7-8,15 (ร้อยละ 60.66) P4,11-12 (ร้อยละ 19.67), ตู้โชว์ส่วนใหญ่ไว้ในตำแหน่ง P16-18 (ร้อยละ 62.30) และ P6-7 (ร้อยละ 16.39), ที่นอน(รวมเตียง) ส่วนใหญ่ไว้ในตำแหน่ง P22-25 (ร้อยละ 77.03), M22-25 (ร้อยละ 16.32) และ M28-33 (ร้อยละ 6.75), โต๊ะอาหาร ส่วนใหญ่ไว้ในตำแหน่ง P33-34 (ร้อยละ 62.30) และ P31,36 (ร้อยละ 14.75) ตามลำดับ

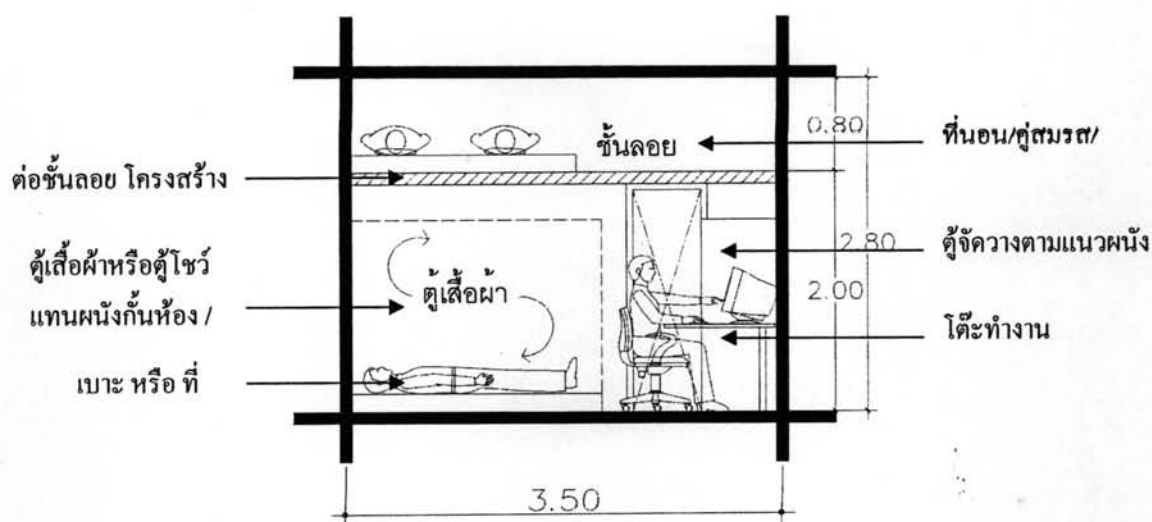
รูปที่ 4.25 การซ้อนทับของการจัดวางเฟอร์นิเจอร์ของผู้อยู่อาศัยเดิมจาก 61 ตัวอย่าง

ผู้วิจัยสรุปว่า เฟอร์นิเจอร์ที่จำเป็นสำหรับผู้อยู่อาศัยเดิม เคหะชุมชนดินแดงคือ ที่นอน เบาะ นอน พูก ตู้เสื้อผ้า รวมถึง ราวแขวนผ้า ชั้นวางหรือชั้นวางโทรทัศน์ ชุดรับแขก ตู้โชว์ โต๊ะอาหาร โต๊ะทำงาน โต๊ะพับญี่ปุ่น ตามลำดับ

ผู้วิจัยสรุปว่า การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ ของผู้อยู่อาศัยเดิมเคหะชุมชนดินแดงบริเวณพื้นที่ ลักษณะการจัดวางที่คล้ายๆกัน ตามลักษณะกายภาพและพฤติกรรม อาชีพ ของผู้อยู่อาศัย โดยการ จัดวางรอบผนังห้องทั้งสองด้าน

รูปที่ 4.26 แสดงการการจัดวางเฟอร์นิเจอร์ที่ได้จากสำรอนิยม (MODE) ของผู้อยู่อาศัยเดิม

รูปที่ 4.27 แสดง รูปตัด การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ที่ได้จากคำฐานนิยม (MODE) ของผู้อยู่อาศัยเดิม

ตารางที่ 4.28 หน่วยพักอาศัยตามลักษณะการทับซ้อนของชนิดเฟอร์นิเจอร์

ลำดับ	ตำแหน่งพื้นที่	ทับซ้อน/ชนิด	เฟอร์นิเจอร์ซ้อนทับประกอบด้วย	จำนวนชิ้น
1	P1	1	ที่เก็บรองเท้า(รวมชั้น)	38
2	P2	2	ที่เก็บรองเท้า(รวมชั้น), โต๊ะพับ(ญี่ปุ่น)	59
3	P3	1	โต๊ะทำงาน	28
4	P4	3	โต๊ะทำงาน, โต๊ะพับ(ญี่ปุ่น), ชุดรับแขก(รวมแคร)	59
5	P6	2	ชั้นวางโทรทัศน์, ตู้โชว์	28
6	P7	5	ที่เก็บรองเท้า, ชั้นวางโทรทัศน์, ตู้เสื้อผ้า, ชุดรับแขก, ตู้โชว์ ชั้นวางโทรทัศน์, ตู้เสื้อผ้า, ชุดรับแขก	88
7	P8	3	โต๊ะทำงาน, ชั้นวางโทรทัศน์, ชุดรับแขก	69
8	P11	3	โต๊ะทำงาน, ชั้นวางโทรทัศน์, ตู้เสื้อผ้า, ตู้โชว์	56
9	P12	4	ชั้นวางโทรทัศน์, ตู้เสื้อผ้า, ชุดรับแขก	73
10	P15	3	ตู้เสื้อผ้า, ตู้โชว์	69
11	P16	2	ตู้เสื้อผ้า, ตู้โชว์	91
12	P17	2	ตู้เสื้อผ้า, ตู้โชว์	74
13	P18	2	ตู้เสื้อผ้า	74
14	P19	1	ตู้เสื้อผ้า	20
15	P20	1	ที่นอน(รวมเตียง)	20

16	P22	1	ที่นอน(รวมเตียง)	57
17	P23	1	ที่นอน(รวมเตียง)	57
18	P24	1	ที่นอน(รวมเตียง)	57
19	P25	1	ตู้เสื้อผ้า	57
20	P27	1	โต๊ะอาหาร	20
21	P31	1	โต๊ะอาหาร	9
22	P33	1	โต๊ะอาหาร	38
23	P34	1	โต๊ะอาหาร	38
24	P36	1	ชั้นวางโทรทัศน์	9
25	M20	1	ที่นอน(รวมเตียง)	9
26	M22	1	ที่นอน(รวมเตียง)	12
27	M23	1	ที่นอน(รวมเตียง),ชั้นวางโทรทัศน์	12
28	M24	2	ที่นอน(รวมเตียง),ชั้นวางโทรทัศน์	21
29	M25	2	ชั้นวางโทรทัศน์	21
30	M27	1	ที่นอน(รวมเตียง)	9
31	M28	1	ที่นอน(รวมเตียง)	5
32	M29	1	ที่นอน(รวมเตียง)	5
33	M30	1	ที่นอน(รวมเตียง)	5
34	M31	1	ที่นอน(รวมเตียง)	5
35	M32	.1	ที่นอน(รวมเตียง)	5
36	M33	1		5
รวม			จำนวนเฟอร์นิเจอร์ 61 ครุภัณฑ์ที่ทับซ้อน	

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีลักษณะการทับซ้อนในตำแหน่งต่างๆของเฟอร์นิเจอร์นั้นเป็นดังนี้

ตำแหน่ง P7 เป็นตำแหน่งที่มีการซ้อนทับของเฟอร์นิเจอร์มากที่สุดถึง 5 ชนิด ประกอบด้วยที่เก็บรองเท้า, ชั้นวางโทรทัศน์, ตู้เสื้อผ้า, ชุดรับแขกและ ตู้โชว์ (คิดเป็นร้อยละ 144.26(ในหนึ่งหน่วยพักอาศัยมีเฟอร์นิเจอร์บางชนิดมากกว่า 1)) รองลงมา ตำแหน่ง P12 เป็นตำแหน่งที่มีการซ้อนทับของเฟอร์นิเจอร์ 4 ชนิด ประกอบด้วยโต๊ะทำงาน, ชั้นวางโทรทัศน์, ตู้เสื้อผ้า, ตู้โชว์ (คิดเป็นร้อยละ 119.67(ในหนึ่งหน่วยพักอาศัยมีเฟอร์นิเจอร์บางชนิดมากกว่า 1)),ตำแหน่ง P8,P15 เป็นตำแหน่งที่มีการซ้อนทับของเฟอร์นิเจอร์ 3 ชนิด ประกอบด้วยชั้นวางโทรทัศน์,ตู้เสื้อผ้า,ชุดรับแขก (คิดเป็นร้อยละ 113.11(ในหนึ่งหน่วยพักอาศัยมีเฟอร์นิเจอร์บางชนิดมากกว่า 1)),P4 เป็นตำแหน่งที่มีการซ้อนทับของเฟอร์นิเจอร์ 3 ชนิด ประกอบด้วยโต๊ะทำงาน,โต๊ะพับ(ญี่ปุ่น),ชุดรับแขก(คิดเป็นร้อยละ

96.72),))P2 เป็นตำแหน่งที่มีการซ้อนทับของเฟอร์นิเจอร์ 2 ชนิด ประกอบด้วยที่เก็บรองเท้า(รวมชั้น),โต๊ะพับ(ญี่ปุ่น) (ร้อยละ 96.72)

3. การต่อเติมดัดแปลง พื้นที่ใช้สอย หน่วยพักอาศัยที่การเคหะแห่งชาติกำหนดคือ 5 คน แต่เนื่องจากต้องการความเป็นส่วนตัว มิดชิด ความหนาแน่นของประชากรเพิ่มขึ้น ต้องการพื้นที่ใช้สอยมากขึ้น และมีพื้นที่อำนวยต่อการต่อเติม ทำให้มีการต่อเติมขึ้น

ตารางที่ 4.29 แสดงการจำแนกหน่วยพักอาศัยตามลักษณะสถานการณ์ต่อเติมดัดแปลง

ลำดับ	การต่อเติม ดัดแปลง	จำนวนตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ
1	มีการต่อเติม ดัดแปลง	27	44.26
2	ไม่มีการต่อเติม ดัดแปลง	34	55.74
รวม		61	100.00

ตารางที่ 4.30 การต่อเติม ดัดแปลง ของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	ตำแหน่ง	พื้นที่(ประมาณ)	จำนวนตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ
1	M16-V27	10.00 ตร.ม.	9	33.33
2	M28-V36	6.30 ตร.ม.	8	29.63
3	M37-V42	3.30 ตร.ม.	10	37.04
รวม			27	100.00

รูปที่ 4.28 การต่อเติม ดัดแปลง ชั้นลอย

รูปที่ 4.29 การต่อเติม ดัดแปลง ชั้นลอย (ต่อ)

รูปที่ 4.30 การต่อเติม ดัดแปลง ชั้นลอย (ต่อ)

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีการต่อเติมดัดแปลง เพื่อต้องการเพิ่มพื้นที่ใช้สอย คิดเป็นร้อยละ 44.26 ซึ่งลักษณะการต่อเติมสามารถแยกเป็น 3 รูปแบบ ต่อเติมในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ, ต่อเติม ตำแหน่ง M37-M42พื้นที่ประมาณ 6.30 ตร.ม.(คิดเป็นร้อยละ 37.04), ตำแหน่ง M16-M27พื้นที่ประมาณ 10.00 ตร.ม.(ร้อยละ 33.33) และตำแหน่งM28-M36พื้นที่ประมาณ 3.30 ตร.ม.(ร้อยละ 29.63) โดยการต่อเติมเกือบทั้งหมดที่พบเป็นโครงสร้างไม้ ใช้ระดับหลังวงกบประตูเป็นแนวตั้งไม้ ใช้เสาไม้เป็นโครงสร้างรับน้ำหนัก โดยการก่อสร้างใช้ช่างชำนาญการเป็นส่วนใหญ่ (จากการสังเกต ลักษณะทางกายภาพ) ชั้นลอยเกือบทั้งหมดมีการเปิดช่องเพื่อการระบายอากาศ